

ارزش گریه از خوف خدا

ارزش گریه از خوف خدا...

ارزش گریه از خوف خدا

گریه و زاری در پیشگاه حضرت دوست از روی خضوع و تذلل و مسکنت و فقر ، به هنگام دعا و نیایش و به خصوص در وقت نماز و عبادت ، یکی از مهم‌ترین کارهای انبیا و امامان علیهم‌السلام بود . در روایت آمده : ابوذر از خشیت حضرت رب به حدی گریه کرد که چشم درد گرفت . گفتند : اگر از خدا رفع چشم درد را می‌خواستی ، شفا می‌یافت . گفت : از چشم منصرفم و درد چشم غصه بزرگ من نیست . گفتند : چه علتی تو را از درد چشم منصرف کرده ؟ گفت : دو موضوع بزرگ : بهشت و جهنم گریه

گریه و زاری در پیشگاه حضرت حق - چه از شوق ، چه از خوف ، چه از عشق ، چه به هنگام دعا یا قرائت قرآن یا خواندن مطالب و اشعاری که آدمی را به یاد دوست می‌اندازد ، چه برای فراق از حضرت یار - در قرآن مجید و روایات عالی اسلامی از موضع بسیار مهمی برخوردار است .

گریه و زاری برای خدا از مهم‌ترین ارزش‌ها و بهترین کارها و از والاترین عبادت هاست .

مؤمن در پیشگاه حضرت دوست ، دارای علائمی است و از علائم مهم او گریه و اشک چشم است .

گریه بر فقدان دنیا و مادیات و به هنگام شکست از عشق‌های مادی و موسمی ، دلیل بر پستی روح و دناوت نفس است . گریه برای جناب او ، به خصوص در خلوت و به هنگام عبادت و گریه بر فقدان اولیا به خصوص حضرت سید الشهداء علیه‌السلام گریه برای مرگ عزیزانی که از ارزش ایمانی برخوردارند ، گریه صحیح و گریه‌ای است که انسان به خاطر آن مأجور است ، البته اجر انسان به تناسب موضوع گریه است ، اگر گریه برای خدا یا برای حضرت حسین علیه‌السلام باشد ، در صورتی که انسان از شرایط ایمانی برخوردار باشد ، اجرش عظیم و مزدش بی‌پایان است .

گریه از اعظم نعمت‌های معنوی خداوند به انسان است و چشمی که اشک ندارد ، صاحبش از ارزش والا برخوردار نیست و جمود چشم او علامت قساوت قلب است ، چنین انسانی حتما باید در رفع عیب خود بکوشد .

گریه علامت مؤمن

در باب این‌که گریه از علائم الهی بودن عبد است ، در قرآن مجید می‌خوانیم :

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ [121] .
و چون آنچه را که بر پیامبر اسلام نازل شده بشنوند ، دیدگانشان را می‌بینی به سبب آنچه از حق شناخته‌اند ، لبریز از اشک می‌شود ، می‌گویند . پروردگارا !

ایمان آوردیم ، پس ما را در زمره گواهان [به حَقَّانیت پیامبر و قرآن] بنویس .

إِذَا تَتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا [122] .

هنگامی که آیات [خدا] [رحمان] بر آنان خوانده می‌شد ، سجده کنان و گریان به رو می‌افتادند .

گریه برای خدا ، دلیل حال درون و خشوع قلب و خضوع اعضا و جوارح انسان در پیشگاه مقدس ربوبی است
مسئله گریه در پیشگاه حضرت احدیت آن قدر با ارزش است که حضرت سجاد علیه‌السلام، در یکی از دعاهای خود عرضه می‌دارد :

الهی ! روزی که چشم من از گریه در خانه تو بخواهد باز بماند ، آن روز را روز مرگ من قرار بده [123] .

و در زیارت امین الله عرضه می‌دارد :

وَعِبْرَةٌ مِّنْ بَكْيٍ مِّنْ خَوْفِكَ مَرْحُومَةً ؛ اشکی که از برای خوف تو بریزد ، مورد ترحم تو است .

در مقدمه دعای عرفه حضرت سید الشهداء علیه‌السلام آمده :

پس شروع فرمود آن حضرت در سنوالات از حق و اهتمام نمود در دعا و آب از دیده‌های مبارکش جاری بود پس بدین گونه دعا را ادامه داد ...

آری ، گریه و زاری در پیشگاه حضرت دوست از روی خضوع و تذلل و مسکنت و فقر ، به هنگام دعا و نیایش و به خصوص در وقت نماز و عبادت ، یکی از مهم‌ترین کارهای انبیا و امامان علیهم‌السلام بود .

ارزش گریه در روایات

روایات و دعاهای اسلامی ارزش والایی برای گریه قائل شده‌اند ؛ روایات مربوط به گریه عموماً در معتبرترین کتب روایی آمده است که لازم است به نمونه‌هایی از آن روایات عالی اشاره شود :

پیامبر بزرگ اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله به علی علیه السلام می‌فرماید :

تو را برای خودت به خصلت‌هایی سفارش می‌کنم . سپس فرمود : خدایا ! او را در این امور کمک کن .

اول : به صدق و راستی ، از دهانت هرگز دروغ خارج نشود .

دوم : به ورع و پاکدامنی ، هیچ گاه جرأت به خیانت در خود راه مده .

سوم : خوف از خدا ، به گونه‌ای که او را می‌بینی .

چهارم : زیاد گریه کردن از خشیت خدای عزّ و جلّ که به هر قطره اشکی ، خانه‌ای در بهشت برایت بنا می‌شود .

پنجم : بخشیدن مال و جان در راه خدا و حفظ دین .

ششم : پیروی از روش من در نماز و روزه و صدقه ، اما نماز پنجاه و یک رکعت ، اما روزه در هر ماه سه روز ، پنجشنبه اول ماه و

چهارشنبه وسط ماه و پنج شنبه آخر ماه ، اما صدقه در حدی که بگویند اسراف در بخشش دارد ولی اسراف نکرده باشی .

تو را به نماز شب سفارش می‌کنم ، تو را به نماز شب سفارش می‌کنم ، تو را به نماز شب سفارش می‌کنم و تو را به نماز

زوال شمس سفارش می‌نمایم ، در هر حال قرآن بخوان ، در نماز دست را بلند کرده و در پیشگاه حق آن را دگرگون و واژگون

کن ، با هر وضو و نمازی مسواک کن و به تمام حسنات اخلاقی آراسته شو و از تمام سیئات اخلاقی دوری نما ، اگر این

برنامه‌ها را انجام ندادی و دچار انواع خسارت‌ها شدی ، خود را سرزنش کن [124] .

أَتَهُ صَلَّى‌اللَّهِ‌عَلَيْهِ‌وآلِهِ‌كَانَ يَبْكِي حَتَّى يُغْشَى عَلَيْهِ [125] ؛ رسول گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله در برابر حضرت حق آن قدر

گریه می‌کرد ، تا جایی که از حال می‌رفت !!

در روایت آمده :

ابوذر از خشیت حضرت رب به حدی گریه کرد که چشم درد گرفت . گفتند : اگر از خدا رفع چشم دردت را می‌خواستی ، شفا

می‌یافت . گفت : از چشم منصرفم و درد چشم غصه بزرگ من نیست . گفتند : چه علتی تو را از درد چشم منصرف کرده ؟

گفت : دو موضوع بزرگ : بهشت و جهنم !! [126] پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله به ابوذر فرمودند :

علمی که باعث گریه انسان نشود ، علم با منفعت نیست .

خداوند در قرآن مجید ، عالمان را بدین‌گونه ستوده :

إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا * وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا * وَيَخِرُّونَ

لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا [127] .

همانا کسانی که پیش از [نزول] آن معرفت و دانش یافته‌اند ، زمانی که بر آنان می‌خوانند ، سجده‌کنان به رو در می‌افتند . *

و می‌گویند : منزه و پاک است پروردگاران بی‌تردید وعده پروردگاران [به پاداش مؤمنان و کیفر مجرمان] قطعاً انجام شدنی

است . * و گریه‌کنان به رو در می‌افتند و [شنیدن قرآن] بر فروتنی و خشوعشان می‌افزاید .

و نیز پیامبر بزرگ صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود :

ای ابوذر ! کسی که می‌تواند گریه کند ، پس گریه کند ، اگر نمی‌تواند قلباً محزون شود و به صورت گریه کن درآید که قلب

سخت و قاسی ، از خدا دور است ... [128] .

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود :

علامت بدبختی ، خشکی چشم ، سنگ دلی ، شدت حرص در طلب رزق و اصرار بر گناه است [129] .

در روایات آمده :

چیزی از عمل خیر برابر با گریه از خوف خدا نیست [130] .

و نیز در حدیث آمده :

چشمی که از خوف خدا گریست ، در قیامت گریان نیست و قطره‌ای از اشک چشم برای خدا ، دریایی از آتش را خاموش

می‌کند و اگر گریه کننده‌ای در امتی بگرید به همه رحم خواهد شد و خوشا به حال بنده‌ای که خداوند او را در گریه ببیند و گریه

کنندگان در قیامت در رفیق اعلا هستند و نزدیک ترین مرحله عبد به رب گریه در سجده است [131] .

آری ، گریه در سجده چه گریه پرارزش و با قیمتی است و راستی کاری هم چون او در میان برنامه‌های عبادتی نمی‌توان یافت

انسان توفیق پیدا کند در کنج خلوتی به وقت سحر با توجه به عظمت دوست و حقارت خود و با توجه به پرونده سیاه و پر از وزر

و وبال ، عصیان و خطایی که نسبت به حضرت یار داشته ، سر به سجده گذارد و با توجه کامل و دل شکسته و اشک ریزان

بخواند و با خواندن و گریه تمام وجود خود را شستشو دهد .

پی نوشت :

[121] - مائده 5 : 83 .

[122] - مریم 19 : 58 .

[123] - مکارم الأخلاق : 99 .

[124] - وسائل الشیعة : 181/15 ، باب 4 ، حدیث 20228 .

[125] - سفینة البحار : 357/1 ، باب الباء بعده الکاف .

[126] - الخصال : 39/1 ، حدیث 25 ؛ بحار الأنوار : 431/22 ، باب 12 ، حدیث 40 .

[127] - اسراء 17 : 107 - 109 .

- [128] - الأمالی ، شیخ طوسی : 529 ، حدیث 1162 ؛ بحار الأنوار : 80/74 ، باب 4 ، حدیث 3 .
- [129] - الکافی : 290/2 ، باب فی اصول الکفر ، حدیث 6 .
- [130] - سفینة البحار : 353/1 ، باب الباء بعده الکاف .
- [131] - سفینة البحار : 353/1 ، باب الباء بعده الکاف
- نویسنده : استاد حسین انصاریان
شرح کتاب مصباح الشریعة ومفتاح الحقیقة